

СЕКЦІЯ 1

Національний та міжнародний досвід і напрями розвитку бухгалтерського обліку як науки та практичної діяльності

УДК 657

П. Л. Сук, д-р екон. наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут», м. Ніжин, Україна

РІВНОМІРНИЙ І НЕРІВНОМІРНИЙ ВИДИ АМОРТИЗАЦІЇ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ

Ключові слова: амортизація, методи амортизації, дигресивна амортизація, прогресивна амортизація, необоротні активи, бухгалтерський облік.

До необоротних активів належать об'єкти, що використовуються на підприємстві більше ніж один рік, беруть участь у багатьох виробничих циклах. За цей час їхня вартість поступово зменшується. Для рівномірного розподілу вартості необоротних активів протягом періоду їх експлуатації нараховують амортизацію.

Існують рівномірний і нерівномірний види амортизації.

Рівномірна (лінійна) амортизація передбачає нарахування амортизації рівними частинами протягом строку використання необоротного активу. До рівномірної амортизації відноситься лінійна. Вона включає прямолінійний метод нарахування амортизації необоротних активів.

Нерівномірна амортизація передбачає нарахування амортизації нерівномірно протягом строку використання необоротного активу. До нерівномірної амортизації відноситься нелінійна, дигресивна (прискорена) і прогресивна (сповільнююча).

Нелінійна амортизація передбачає нерівномірне нарахування амортизації протягом строку використання необоротного активу. Причому в різних періодах нарахована сума амортизації може бути різною.

Дигресивну амортизацію ще називають прискореною. При цьому найвища сума амортизації нараховується в першому році експлуатації і поступово зменшується до останнього.

Прогресивну амортизацію називають сповільнюючою. Суть прогресивних методів полягає в тому, що спочатку необоротний актив працює краще, а з роками гірше, а тому зношується в перші роки експлуатації менше, а в останні – більше. Отже, напровагу дигресивної амортизації, тут сума амортизації нараховується найменша в першому році експлуатації і поступово зростає до останнього.

Серед методів нарахування амортизації необоротних активів, що відомі в світовій практиці до прискорених (або дигресивних) відносять методи [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9]: зменшення залишкової вартості, 125 % зменшення залишкової вартості, 150 % зменшення залишкової вартості, 175 % зменшення залишкової вартості, 180 % зменшення залишкової вартості, 200 % зменшення залишкової вартості (в Україні він має назву метод прискореного зменшення залишкової вартості [1]), 230 % зменшення залишкової вартості, 250 % зменшення залишкової вартості, 300 % зменшення залишкової вартості, інші методи зменшення залишкової вартості з будь-якою ставкою (коефіцієнтом), яку може обрати підприємство але не більше за 3 (тобто 300 % включно) [6], кумулятивний (згідно МСБО 16 "Основні засоби" він називається метод суми числа років [2], а в Росії він має назву спосіб списання вартості за сумою чисел років строку корисного використання [6]). Його також називають прямим кумулятивним методом [10], заміщення (replacement method) [11], дигресивної норми амортизації [12], метод амортизації малоцінних необоротних матеріальних активів у розмірі 100 % вартості об'єктів при видачі їх в експлуатацію [1].

До прогресивних (сповільнюючих) методів нарахування амортизації необоротних активів належать: обернений кумулятивний метод [10], вибуття (retirement method) [11] прогресивної норми амортизації.

Нелінійні методи нарахування амортизації необоротних активів включають: суми одиниць продукції, годин роботи, переоцінки (revaluation depreciation method) [13], на основі доходу (revenue-based amortisation method), норми амортизації (або нормативної амортизації), метод амортизації малоцінних необоротних матеріальних активів у розмірі 50 % вартості об'єктів при видачі їх в експлуатацію, і решту 50 % вартості – при списанні об'єктів [1].

Отже, існують рівномірні і нерівномірні види амортизації. Рівномірна амортизація включає пряmolінійний метод нарахування амортизації необоротних активів. До нерівномірної амортизації відноситься нелінійна, дигресивна (прискорена) і прогресивна (сповільнююча). За цими видами амортизації різна частина вартості необоротних активів переноситься у витрати протягом періоду їх використання.

Список використаних джерел: 1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби”, затверджено наказом Міністерства фінансів України 27 квітня 2000 р. № 92 : зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18 травня 2000 р. за № 288/4509. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>. 2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 “Основні засоби”. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014. 3. Dictionary. Declining-balance method of depreciation definition. URL: <https://www.accountingcoach.com/terms/D/declining-balance-method-of-depreciation>. 4. GAAP Declining Balance Method/ URL: <https://smallbusiness.chron.com/gaap-declining-balance-method-55759.html>. 5. Microsoft. URL: <https://docs.microsoft.com/en-us/dynamics365/finance/fixed-assets/175-percent-reducing-balance-depreciation>. 6. Положення з бухгалтерського обліку 6/01 “Облік основних засобів”, затверджено наказом Міністерства фінансів Російської Федерації 30 березня 2001 р. № 26н, зареєстровано в Міністерстві юстиції Російської Федерації 28 квітня 2001 р. № 2689. URL: <http://www.consultant.ru/cons/cgi/online.cgi?req=doc&base=LAW&n=199487&fld=134&dst=100011,0&rnd=0.7550347104001115#04149534261205524>. 7. Способ уменьшаемого остатка. URL: <https://obd2bluetooth.ru/sposob-umenshaemogo-ostatka/>. 8. Метод уменьшаемого остатка начисления амортизации: формула. URL: <https://spmag.ru/articles/metod-umenshaemogo-ostatka-nachisleniya-amortizacii-formula>. 9. Про внесення змін до положення з бухгалтерського обліку “Облік основних засобів” 6/01, затверджено наказом Міністерства фінансів Російської Федерації 12 грудня 2005 р. № 147н, зареєстровано в Міністерстві юстиції Російської Федерації 16 січня 2006 р. № 7361. URL: <https://normativ.kontur.ru/document?moduleId=1&documentId=88406>. 10. Інструкція про порядок нарахування амортизації основних засобів і нематеріальних активів : затверджена Постановою Міністерства економіки Республіки Білорусь, Міністерства фінансів Республіки Білорусь та Міністерства архітектури і будівництва Республіки Білорусь від 27 лютого 2009 р. № 37/18/6. URL: <https://studopedia.info/5-62682.html>. 11. Special Depreciation Methods. URL: <https://www.wiley.com/college/kieso/0471363049/dt/studenttool/expanded/appendix11.htm>. 12. Метод дигрессивной нормы амортизации. URL: https://vuzlit.ru/2041125/metod_digrressivnoy_normy_amortizatsii. 13. Вуд Ф. Бухгалтерский учёт для предпринимателей. 5-е издание. Москва : Аскери Информайшн Лтд., 1993. Ч. 3. 341 с.

УДК 657

Т. А. Гоголь, д-р екон. наук, професор кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту
Ю. К. Личкун, здобувач вищої освіти

Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В НІМЕЧЧИНІ

Ключові слова: бухгалтерський облік, облік у Німеччині, фінансова звітність.

У наш час дуже важливо правильно скласти фінансову звітність, оскільки вона може бути використана як показник корпоративного успіху. Велика кількість компаній приймають інформаційні рішення та формують напрями подальшої співпраці на результатах фінансової звітності. А також фінансова звітність дає можливість привабити потенційних інвесторів, які після перегляду звітності мають уявлення про розвиток компанії.

Особливості складання фінансової звітності в зарубіжних країнах, а також за міжнародними стандартами фінансової звітності досліджували багато науковців, зокрема такі як: С. Голов [1], Н. Малюга [2], В. Пархоменко [3] та інші.

Основною метою статті є дослідження особливостей бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Німеччині.